

Краматорська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів

Бінарний хвильовий урок з біології та української мови

**Тема : «Здорова спина. Постава в описах
зовнішності людини»**

Підготували вчителі:

Русова І.М. та Гардаш М.В.

Краматорськ 2018

Тема. Здорова спина. Постава в описах зовнішності людини.

Мета: повторити та закріпити знання про будову хребта людини, виділити його значення в пристосуванні організму до навколишнього середовища, узагальнити й закріпити знання учнів про будову і значення опорно-рухового апарату, про особливості будови кісток; повторити особливості опису зовнішності людини, з'ясувати роль постави в описах зовнішності людини, удосконалювати культуру усного й писемного мовлення; сприяти збагаченню словникового запасу школярів; розвивати вміння порівнювати, аналізувати, використовувати раніше отримані знання та навички для засвоєння нових та їх узагальнення, розвивати спостережливість, відчуття прекрасного; акцентувати увагу на необхідності турбуватися про власне здоров'я.

ХІД УРОКУ

I. Організаційна частина (у вигляді фізкультхвилинки).

Добрий день!

Трава - низенька-низенька (присісти).

Дерева - високі-високі (потягнутися).

Вітер дерева колише, гойдає (нахили тулуба).

То вправо, то вліво хитає,

То вперед, то назад.

Птахи летять, прилітають (помахати руками, як крилами),

А учні тихенько за парти сідають

І біологію з українською мовою вивчають.

Сьогодні ми поговоримо про опорно-рухову систему (про спину) і про поставу в описах зовнішності людини.

II. Повідомлення теми та мети уроку.

БЛОК 3 БІОЛОГІЇ

III. Актуалізація опорних знань.

Річ у тому, що спини у усіх дорослих хоч би іноді болять, а ось у дітей спини хворіти не повинні. Вони мають бути здоровими! Але все-таки що

потрібно зробити для того, щоб проблеми зі спиною прийшли як мога пізніше? Давайте дізнаємося!

А чому б і ні! Кожна людина хоче бути привабливою, гарно ходити, високо тримати голову. А хто ж заважає? Людина сама собі господар, саме від неї залежить, чи матиме вона гарну поставу, легку ходу, чи ходитиме зігнута і, втягнувши голову в плечі, човгатиме ногами. Бо від постави залежить не лише краса, а й здоров'я людини.

А чому так трапляється, що дитина стає калікою і вже нічого не можна виправити? Вона горбиться, човгає ногами, криво ходить...

(Відповіді дітей.)

А все стається не в одну мить, а з часом. Ви ростете і розвиваєтеся, кожна кісточка займає своє положення у тілі, і поки діти маленькі, у них формується скелет, розвиваються м'язи.

Ви ознайомилися з результатами дослідження що до ваги шкільного портфеля учнів нашої школи. Результати зовсім не радують! Найбільше перевищення ваги у п'ятикласників, у деяких учнів були дуже важкі портфелі! Це призводить до швидкої втоми та викривлень хребта!

Скажіть, з чого складається опорно-рухова система?

(*Опитування*)

IV. Засвоєння нових знань.

Про деякі складові ми розповімо детальніше.

Хребет, також хребетний стовп (лат. *collumna vertebralis*) — частина скелета, яка є головною віссю та опорою тіла.

Хребет це складний орган, який виконує безліч функцій.: опорну, захисну (захищає спинний мозок) і рухову. Він здійснює такі рухи: згинання (160°) і розгинання (145°); нахили вбік (165°); скручування (120°). Найбільш рухомим є шийний і поперековий відділи.

Людині потрібно рівно та вертикально стояти та прямо ходити. Для цього хребет має чотири фізіологічних вигини. Два вперед — лордоз (шийний і поперековий), два назад -кіфози (грудний, крижовий). Вигини хребта сформувались у зв'язку з вертикальним положенням тіла людини. Завдяки ним навантаження розподіляється рівномірно по всьому хребту, якщо порушити нормальні вигини, порушується і робота хребта, він починає швидко старіти.

ВІДЕМАТЕРІАЛ

Бесіда: Так як же можна уникнути формування неправильної постави?

БЛОК 3 УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

III. Актуалізація опорних знань.

1. Бесіда.

- Коли виникає необхідність описувати зовнішність людини?
(До опису зовнішності людини вдаються в різних ситуаціях: коли під час розмови діляться враженнями про знайомих; описують прикмети людини, коли її треба впізнати серед інших.)
- На що в першу чергу звертається увага? *(Увага звертається на те, що передусім впадає у вічі, а це – постава.)*
- У яких стилях мовлення може бути складений опис зовнішності людини?
- Як називається опис зовнішності людини в художньому творі?
(Портрет.)

IV. Засвоєння нових знань.

Епіграф до етапу засвоєння нових знань: « Без постави кінь – корова»
(прислів'я).

- 1) Словникова робота: з'ясувати значення слова *постава*.
(Постава – це звичне положення тіла під час ходіння, сидіння, манера тримати себе, деталь зовнішності людини.)
- 2) Робота з текстом: з прикладів портретів літературних героїв вибрати ті, де описується постава.

(«Висока, прямесенька, як стрілочка...», - так описує Марусю з однойменної повісті Г. Квітка-Основ'яненко.

Спиридон Черкасенко у своєму оповіданні «Маленький горбань» подає такий опис зовнішності Павлуся – головного героя твору – хлопчика душевно красивого й щедрого: «Невеличка рідковолоса голівка його майже ховалася за горбом», «журні сині очі», «худі, гострі коліна».)

- 3) Дібрати епітети, порівняння, які можуть бути доречними при описі постави.
- 4) Проблемні питання:
 - Як би ви хотіли, щоб описували вашу поставу? *(Прямісінька, як стрілочка; красива; правильна.)*
 - Щоб вона такою була, що потрібно робити?
 - Який висновок можна зробити? *(Красива постава – це здорова спина.)*

V. Закріплення вивченого матеріалу (етап спільний для обох блоків).

Питання до учнів:

- Діти! Ви знаєте, як називається лікар, який лікує стину?

Правильно, це ортопед. ОРТОПЕД - лікар, що займається проблемами кісток, суглобів, хребта. Часто може виступати в одній особі з хірургом.

Запрошений лікар-ортопед (цю роль може виконувати заздалегідь підготовлений старшокласник) розповів учням, які види спорту корисні для формування правильної постави і здорової спини, як правильно сидіти, носити рюкзак.

VI. Узагальнення й систематизація вивченого.

Медіа гра. (Див. додаток.)

VII. Оцінювання з коментуванням.

Оцінювання проводилося у вигляді видачі фішек з коментуванням.

Мультимедійна гра «Будь здоровий!»

ПІДГОТУВАЛИ ВЧИТЕЛІ КРАМАТОРСЬКОЇ ЗОШ №9 :
ГАРДАШ М.В.
РУСОВА І.М.

Правила гри

- ▶ Учні обирають сектор з певною кількістю балів. Запитання містять у собі два напрямки – біологія та українська мова. Команда, яка набере більше балів, перемагає. Команді може дістатися сектор «Кіт у мішку».

Біологія

10

20

30

40

50

Українська мова

10

20

30

40

50

Лікар, що лікує спину

Ортопед

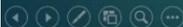
Стан нашого здоров'я на 50 % залежить від нашого способу життя, на 29% - від спадковості, на 10 % від медичного обслуговування. Від чого ще залежить здоров'я на решту 20 % ?

Від стану
навколишнього
середовища

Як називається опис зовнішності людини?

Портрет

Розподілити подані означення (з довідки) за деталями портрета.

Довідка: привітний, серйозний, високий, стрункий, згорблений, середній, відкритий, невисокий, прямий.

Погляд	Зріст	Постава
привітний	високий	стрункий
серйозний	середній	згорблений
відкритий	невисокий	прямий

Відновити прислів'я, користуючись довідкою.

Без здоров'я ...
Доки здоров'я служить...
Весела думка ...
Глянь на вигляд...
Здоров'я...
Люди часто хворіють...

Довідка: а здоров'я - змолоду; то людина не тужить; немає щастя; а все інше наживемо; бо берегтися не вміють; і про здоров'я не питають; половина здоров'я; найдорожчий скарб.

Прочитайте фразеологізми, які характеризують зовнішність людини, з'ясуйте їх значення.

1. Хоч з лица воду пий. 2. Кров із молоком. 3. Шкіра та кістки.

4. Біла ворона.

1. Вродливий;

2. Здоровий;

3. Худий;

4. Не схожий на інших.

